

Lapin Yliopisto
Oikeustieteiden tiedekunta

ESINEVAKUUS- JA INSOLVENSSIOIKEUS (ONPOOL42)

Tentti 17.2.2020 – Oikeustapaustehtävät

Tenttitilaisuudessa jaetaan ensin oikeustapaustehtävät (kysymykset 1–2), joiden ratkaisemisessa saa käyttää lakikirjaa. Noin tentin puolivälissä lakikirjat kerätään pois ja sen jälkeen jaetaan esseekysymykset (kysymykset 3–5). Tämän jälkeen voi vielä vastata myös oikeustapaustehtäviin, mutta nyt ilman lakikirjan apua.

Jokainen vastaus kirjoitetaan eri paperille, vastaajan nimi on merkittävä jokaiseen vastauspaperiin ja vastauspaperin reunaan tulee jättää marginaali tarkastajan merkintöjä varten.

Tehtävä 1 (10p, vastaustilaa ei ole rajoitettu)

Toimit selvittäjänä Stigma Oy:n saneerausmenettelyssä. Yhtiön toimitusjohtaja Ari omistaa 70 % yrityksen osakkeista ja loput kuuluvat hänen lähipiiriinsä kuuluville yhtiöön sijoittaneille yksityishenkilöille. Eräälle velkojalle on annettu vakuudeksi yhtiön omistamat Stora Enso Oyj:n osakkeet. Tämä velkoja pahastui saneerausmenettelyn aloittamisesta ja ilmoitti käyttävänsä sopimuksessa annettua oikeuttaan milloin tahansa realisoida saamansa vakuuden. Hän ehtiikin tehdä näin, ennen kuin selvittäjänä ehdit väliin. Mitäpä asialle enää voisi tehdä?

Toinen velkoja suuttuu ja päättää hakea Stigma Oy:n konkurssiin. Yhtiö ei ole laiminlyönyt maksujaan hakemuksen lähettämisen jälkeen ja sille on jopa kertynyt hieman kassavarojakin. Yhtiön varallisuus on edelleen selkeästi vähäisempi kuin sen velkojen määrä. Kuinka suuri mahdollisuus on konkurssihakemuksen hyväksymiselle?

Kolmaskin velkoja suuttui hänkin ja päätti painostaa Aria antamaan henkilökohtaisen takauksen Stigma Oy:n velasta. Ari suostui järjestelyyn. Jälkeenpäin hän kuitenkin katuu tätä ja kysyy sinulta, voiko asialle enää mitään?

Sinulle selviää, että Arin äiti Marika on antanut yrityksen luottolimiitistä vakuudeksi vakituisena asuntonaan käyttämänsä pienen asunnon osakkeet. Tämä kolmannen henkilön antama vakuus on annettu velasta, jonka määrä on 42 000 euroa. Maritta on eläkkeellä eikä saa muita tuloja kuin eläkkeensä, yhteensä 1040 euroa kuukaudessa. Kysyt Marikalta mahdollisesta muusta varallisuudesta tai mahdollisuuksista parantaa tulotasoa. Marika kertoo, ettei hänellä ole muuta varallisuutta kuin asunto, eikä lisätulojen hankinta onnistu iän ja sairauksien vuoksi. Hän antoi vakuuden, jotta poikansa saisi yrityksen perustettua. Marika vaatii nyt takausvastuunsa järjestelysiten, että hän saisi pitää asuntonsa. Kertoisitko Marikalle hänen mahdollisuuksistaan tällaiseen järjestelyyn saneerausmenettelyn yhteydessä?

Viimein saatte maksuohjelman vahvistettua, joskin kaikkien velkojien oikeutta suoritukseen joudutaan leikkaamaan. Pian kohtaatkin huojentuneen Arin, jonka silmistä paistaa vilpitiön usko yrityksen kirkkaaseen tulevaisuuteen. Ensi töikseen Ari kertoo sinulle perheensä tukalasta tilanteesta. Hän ei ole voinut ottaa yhtiöstä varoja kuukausiin, koska kassassa ei ole ollut maksuvaraa. Yhtiö ei ole kyennyt edes maksamaan palkkaa Arille ja ohjelman mukainen seuraava palkkaerä tulee vasta parin kuukauden päästä. Maksuohjelman mukaisesti ensimmäisinä kuukausina velkojen maksuun tulee pieni paussi ja Ari haluaisi hyödyntää tämän, jotta voisi hoitaa perheensä elatuksen. Hän haluaisi välttää ylimääräiset verot ja hoitaa tämän varojen noston jakamalla yhtiöstä pienen osingon kaikille osakkeenomistajille. Mitä vastaat Arille? Saako näin tehdä tai onko Arilla mahdollisuutta muutoin saada saneerattavasta yhtiöstä varoja perheensä elatukseen?

Tehtävä 2 (10p, vastaustilaa ei ole rajoitettu)

Ulosoton asiakas Pirjo kertoo sinulle tapahtumainkulun ja pyytää sinua arvioimaan voisiko jostain menettelystä valittaa jonnekin tai voisiko asiaan saada muutosta jotenkin. Anna Pirjon havaitsemiin epäkohtiin selkeä vastaus perustuen ulosottokaaren säännöksiin.

Pirjo on päätenyt ulosottoon maksamattomien osamaksuerien vuoksi. Maksamattomia laskuja kertyi yhteensä 5500 euron arvosta ja velkojiakin on vain yksi. Pirjolla ei ole säännöllisiä palkkatuloja, vaan hän on epäsäännöllisesti määräaikaisissa työsuhteissa. Siksi ulosottomies Häkkinen päättikin ulosmittata Pirjon pakettiauton ja myydä sen välittömästi lehti-ilmoituksella. Auton myynnistä saatiin 4 000 euroa. Pirjon mielestä auto myytiin väärällä tavalla, alihintaan ja kauppa pitäisi perua. Kukaan ei kertonut hänelle etukäteen, että ulosottomies myisi autoa vain lehti-ilmoituksella. Nettiautosta katsoessaan hän löysi vastaavan auton 5 000 eurolla. Kuinka tollo voi virkamies olla, ettei käytä nettiä ostajaehdokkaiden määrän maksimoimiseksi ja siten myös hinnan nostamiseksi!

Ulosottomiehen päätöstä lukiessaan Pirjo huomasi, että häneltä laskutetaan nyt auton myyntiin käytetyn lehti-ilmoituksen kuluja. Häkkinen on ostanut lehdeltä kuvallisen ilmoituksen ja vieläpä väriprinttinä. Pirjo uskoo tämän vaikuttaneen olennaisesti kauppahintaan, sillä värillisessä kuvassa näkyy joka ikinen ruosteläikkä ja naarmu selkeästi. Lehti-ilmoitus on myös olennaisesti kalliimpi kuin nettiautossa myyminen ja Pirjo pitää tätä kalliimpaa myyntitapaa kohtuuttomana. Kuinka voi oikeusvaltiossa olla sallittua, että virkamiehen tyhmyydestä voidaan näin laskuttaa rehelistä kansalaista!

Kaiken tämän lisäksi auto myytiin paikalliselle osuuskunnalle. Myyntiä hoitanut ulosottomies Häkkinen on yksi noin neljästä sadasta osuuskunnan jäsenestä. Osuuskunta hallinnoi pienviljelmiä läheisellä maatilalla ja ilmeisesti autoa on tarkoitus käyttää tuotteiden kuljettamiseen maatilalle ja sieltä pois osuuskuntalaisten kotiovelle. Pirjo selvitteli asiaa osuuskunnan verkkosivuilta ja huomasi Häkkisen vastaavan osuuskunnan ajojärjestelyistä. Lisäksi kuljetuksista peritään pieni ajokuluja vastaava vastike. Miten Häkkinen kehtaa kuskata jotain hemmetin luomuporkkanoita Pirjon autolla!

Lapin Yliopisto
Oikeustieteiden tiedekunta

ESINEVAKUUS- JA INSOLVENSSIOIKEUS (ONPOOL42)

Tentti 17.2.2020 – Esseekysymykset

NÄMÄ KYSYMYKSET JAETAAN SEN JÄLKEEN, KUN LAKIKIRJAT ON KERÄTTY POIS.

Tehtävä 3. (10 p.) Vastaustila max. 2 sivua.

Milloin yksityishenkilön velkajärjestely voidaan myöntää esteestä huolimatta?

Tehtävä 4. (10 p.) Vastaustila max. 2 sivua.

Lojaliteettiperiaate esinevakuusoikeuden keskeisenä periaatteena?

5. Kerro seuraavien käsitteiden keskeinen sisältö. (Yhteensä 10 p.) Vastaustila yhteensä max. 2 sivua.

- a) traditio (2 p)
- b) jälkipanttaus (2 p)
- c) kiinteistön ainesosa ja tarpeisto (2 p)
- d) aksessiosaanto (1 p)
- e) negative pledge (1 p)
- f) surrogaatti (1 p)
- g) vakuusluovutus (1 p)